

Sytuacja gospodarcza w Polsce po I kwartale 2023 r.

Zuzanna Pakuła, Anna Peruga*

RYNEK PRACY

Dane Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, iż stopa bezrobocia rejestrowanego jest znacząco niższa w każdym miesiącu I kwartału 2023 r. w stosunku do 2022 r., jak i 2021 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego w styczniu oraz w lutym 2023 r. wynosiła 5,5%, a w marcu 5,4%. W porównaniu z rokiem 2022 stopa ta zmalała równo o 0,4 p.p. dla każdego miesiąca. Według BAEL stopa bezrobocia w I kwartale 2023 r. wyniosła 2,9%, a więc tyle samo co w IV kwartale 2022 r. Warto zaznaczyć, że zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Najprawdopodobniej jest to wynikiem wybuchu wojny w Ukrainie, co wiązało się z przybyciem dużej liczby osób z tego kraju do Polski.

W I kwartale 2023 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 58,4% ludności w wieku 15–89 lat. Wskaźnik ten zwiększył się w stosunku do ostatniego kwartału 2022 r. o 0,2 p.p., a w porównaniu z I kwartałem ubiegłego roku o 0,4 p.p. Należy również zwrócić uwagę na informację dotyczącą liczby osób aktywnych zawodowo w wieku 15–89 lat. W I kwartale 2023 r. wyniosła ona 17 357 tys. osób. Wśród tej liczby 16 852 tys. osób stanowili pracujący, natomiast 505 tys. osób to bezrobotni. Zbiorowość aktywnych zawodowo zwiększyła się w porównaniu z IV kwartału 2022 r. o 63 tys. osób, co stanowi wzrost o 0,4%, a w stosunku do I kwartału ubiegłego roku o 107 tysięcy osób, co z kolei stanowi wzrost o 0,6%. Wśród populacji pracujących, biorąc pod uwagę płeć, nadal przeważali mężczyźni, którzy stanowili 54,3% tej zbiorowości, co daje liczbę 9 149 tys. osób. Dla I kwartału 2023 r. wskaźnik zatrudnienia ogółem wyniósł 56,7% i był wyższy wśród mężczyzn (64,3%) niż wśród kobiet (49,7%).

Natężenie bezrobocia było niższe w populacji kobiet niż mężczyzn, które odpowiednio wynosiło 2,8% i 3,0%. Największą populację bezrobotnych stanowiły osoby, które straciły pracę w ciągu ostatnich 3 miesięcy (224 tys. osób, przy czym liczba ta stanowi aż 44,3% ogólnej liczby bezrobotnych). Udział osób powracających do pracy po przerwie dłuższej niż 3 miesiące wyniósł 27,1%, co daje wartość 137 tys. osób. Z kolei liczba osób podejmujących pracę po raz pierwszy oraz tych, które z niej zrezygnowały wynosiła blisko 72 tys., przy czym grupa ta stanowi najmniejszy odsetek ogółu i wynosi 14,3%.

* Studenckie Koło Naukowe Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future.

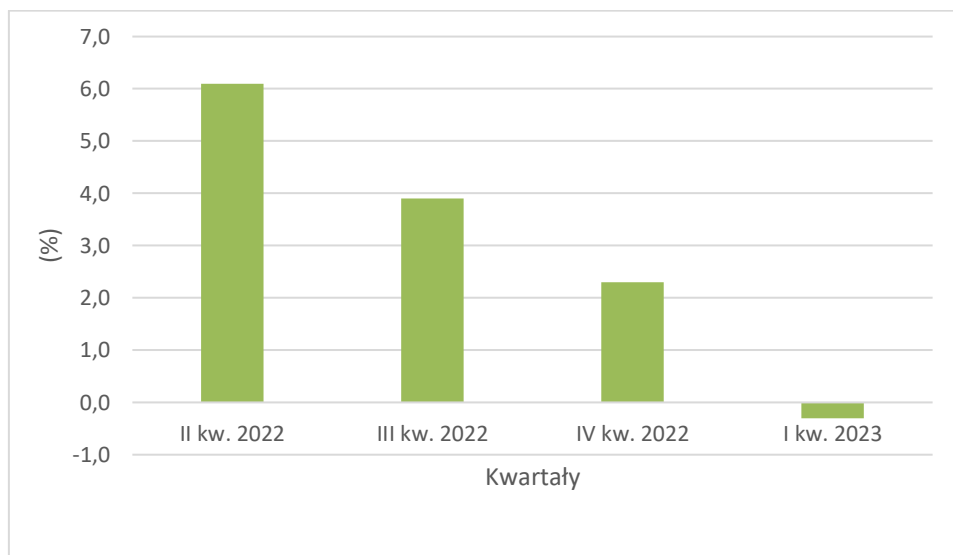
Przeciętne wynagrodzenie w I kwartale 2023 r. wyniosło 7124,26 PLN. Oznacza to jego wzrost w stosunku do IV kwartału 2022 r. o 390,77 PLN i aż o 889,04 PLN w porównaniu do I kwartału 2022 r. Wzrost ten spowodowany jest pierwszą podwyżką minimalnej płacy, która została podniesiona w styczniu bieżącego roku. Powyższe wartości potwierdzają także, iż utrzymująca się wysoka inflacja sprawia, że Polacy coraz częściej zmieniają pracę w poszukiwaniu wyższego wynagrodzenia. Na zmianę pracy decydują się głównie osoby w wieku od 18 do 29 lat, które stanowią aż 35% całej grupy pracowników, którzy zmienili zatrudnienie. Na koniec I kwartału 2023 r. w Polsce było 114,9 tys. wolnych miejsc pracy, co oznacza spadek o 0,7% w stosunku do IV kwartału 2022 r. Wskaźnik wolnych miejsc pracy wyniósł przeciętnie 0,90%, a najwyższy odnotowano w sekcji „Informacja i komunikacja” – 2,03%. Trudna sytuacja gospodarcza oznacza ograniczanie wydatków, co z kolei powoduje zmianę nastawienia pracodawców do kandydatów, przy czym zdaniem SKN Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future, mniejsze znaczenie przy zatrudnianiu będą miały dodatkowe benefity, a większą stabilność zatrudnienia. W obawie o zmniejszający się budżet domowy, ponad połowa badanych (58%) stara się zwiększyć swoje dochody. Pozyskanie nowej pracy wydaje się być najlepszym wyjściem, gdyż w wielu branżach brakuje pracowników, a ich przyciągnięcie wiąże się z zaoferowaniem adekwatnego do wymagań wynagrodzenia. Zbliżający się sezon wakacyjny, w którym największe braki kadrowe odnotowane zostają w branży turystycznej spowoduje, że wiele osób zdecyduje się na dodatkową pracę dorywczą. Działania takie spowodują wzrost wynagrodzenia po II kwartale 2023 r., jak i spadek bezrobocia. Oprócz pracy w branży turystycznej, wysoką otwartością na rekrutację wykazują się pracodawcy działający w następujących branżach: IT, marketingowej, HR, inżynierskiej, finansowo-księgowej, e-commerce oraz digital.

PKB

W niniejszym artykule SKN Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future wskazuje, iż Produkt Krajowy Brutto niewyrównany sezonowo w I kwartale 2023 r., zgodnie z danymi opublikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny, zmniejszył się realnie o 0,2% rok do roku wobec wzrostu o 8,8% w analogicznym okresie 2022 r. Z kolei Produkt Krajowy Brutto wyrównany sezonowo przy założeniu cen stałych (rokiem odniesienia jest rok 2015) zwiększył się realnie o 3,8% w porównaniu z poprzednim kwartałem i spadł o 0,3% w stosunku do analogicznego okresu w roku poprzednim. Z powyższych danych można wywnioskować, że recesja techniczna dobiegła końca. Potwierdzeniem tego stanu są także wskaźniki koniunktury. Pomimo tego, iż inflacja pozostaje wciąż na wysokim poziomie, to czas niepewności odnoszący się do jej wielkości w ostatnim kwartale ustał. Zwiększenie bezpieczeństwa dostaw energii i obniżenie jej cen przyczyniło się do

ustabilizowania sytuacji gospodarczej. Spadek cen energii przekłada się obecnie na obniżenie kosztów, zwłaszcza w energochłonnych sektorach przemysłu, a zatory podażowe na świecie w dużym stopniu ustąpiły. Warto również podkreślić, iż jest to trzeci najszybszy kwartalny wzrost w ostatnich 15 latach. Analitycy prognozują dalszą poprawę równowagi na rynku energii, jak również wskazują taką samą zależność w stosunku do uzyskiwania realnych dochodów.

Pomimo tego, iż dane podsumowujące cały ubiegły rok nie wzbudzały pozytywnych prognoz, to sytuacja mająca miejsce w I kwartale 2023 r. pozwoliła spojrzeć przychylniejszym okiem na kolejne kwartały bieżącego roku. Ważna jest również sytuacja w obszarze obrotów towarowych handlu zagranicznego, które w I kwartale 2023 r. wyniosły w cenach bieżących 418,1 mld PLN w eksporcie oraz 404,5 mld PLN w imporcie. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 13,6 mld PLN. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, a dokładnie do danych na dzień 1 kwietnia 2022 r., eksport wzrósł o 12,5%, a import o 3%. Podsumowując, w minionym kwartale bieżącego roku zauważono pozytywny wpływ eksportu netto na tempo wzrostu gospodarczego, ponieważ wzrósł on o 4,3 p.p. w stosunku do IV kwartału 2022 r. Ten sam wskaźnik w IV kwartale 2022 r. w stosunku do III kwartału 2022 r. wzrósł o 1,7 p.p. Przedstawione dane pokazują, że sytuacja znacznie się poprawia.



Wykres 1. Dynamika zmian PKB niewyrównanego sezonowo w ujęciu kwartalnym t/r
(odpowiedni kwartał roku poprzedniego równa się 100)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

INWESTYCJE

Według wstępnych szacunków Głównego Urzędu Statystycznego w I kwartale 2023 r. nakłady brutto na środki trwałe (niewyrównane sezonowo) wzrosły o 5,5%. W IV kwartale 2022 r. wzrost osiągnął bardzo zbliżoną wartość (5,4%). W porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym zaobserwowano wzrost wskaźnika o 7,2%. Z kolei nakłady brutto na środki trwałe w ujęciu wyrównanym sezonowo, w I kwartale 2023 r., wzrosły realnie o 1,9% (wobec kwartału poprzedniego). Biorąc pod uwagę PKB, wpływ popytu inwestycyjnego w I kwartale 2023 r. wyniósł 0,6% (wobec 1,2% w IV kwartale 2022 r.). Stopa inwestycji, czyli relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących, w I kwartale 2023 r. wyniosła 12,7% (wobec 12,5% w analogicznym okresie w roku poprzednim).

Pomimo względnie dobrych wyników, jeśli chodzi o inwestycje, czynniki takie jak wysoka inflacja oraz osłabione spożycie w sektorze gospodarstw domowych, nie pozwalają oczekiwać znaczącej poprawy ogólnego stanu koniunktury gospodarki. Obecny poziom inwestycji jest ciągle za mały, aby zrekompensować niską konsumpcję. Zaufanie do złotówki jest ciągle niezbyt wysokie, a rosnące inwestycje rządu są spowolnione poprzez zablokowanie środków z KPO. Niepewność u inwestorów powoduje także przeciągający się konflikt w Ukrainie i związane z nim podwyższone ryzyko w zakresie płynności międzynarodowego łańcucha dostaw w Europie Środkowo-Wschodniej.

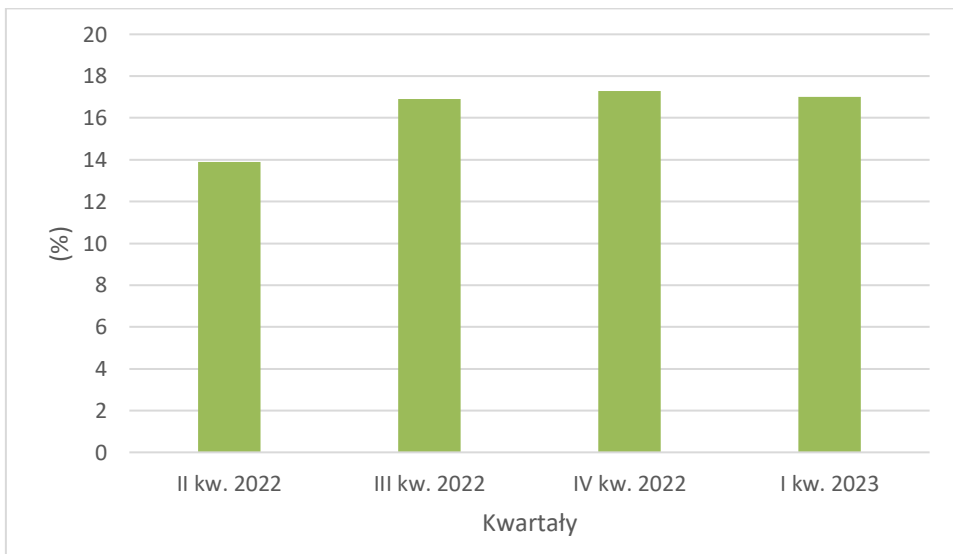
INFLACJA

Według danych GUS, wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w I kwartale 2023 r. w stosunku do IV kwartału 2022 r. wyniósł 104,3 (wzrost cen o 4,3%) oraz 117 (wzrost o 17%) w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim. Co ciekawe, w związku z trendem zniżkowym cen na światowych rynkach (spowodowanym spadkiem inflacji), ceny importu towarów i usług w I kwartale 2023 r. spadły o 4,6% w odniesieniu do I kwartału 2022 r.

Analizując wpływ inflacji na polską gospodarkę można zauważyć, że spożycie w I kwartale 2023 r., biorąc pod uwagę ceny bieżące, wzrosło zarówno w odniesieniu do okresu poprzedniego, jak i analogicznego w roku poprzednim. Natomiast uwzględniając ceny stałe zaobserwowano w I kwartale 2023 r. realny spadek spożycia ogółem o 1,6% w stosunku do I kwartału 2022 r. Wpisuje się to w trend spadkowy, towarzyszący dość wysokiej inflacji od co najmniej roku. Zdaniem SKN Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future powyższy wskaźnik oraz fakt obniżenia się akumulacji brutto o 18,4% (wobec wzrostu w IV kwartale 2022 r.), miały kluczowe znaczenie w zahamowaniu koniunktury gospodarczej.

Skutkiem czego był spadek popytu krajowego o 5,2%, który miał wpływ na ostateczny spadek PKB.

Warto zauważyć, że w lutym 2023 r. inflacja osiągnęła rekordowo wysoki wynik na poziomie 18,4%. W marcu odnotowano spadek do 16,1%, a w kwietniu do 14,7%. Jeśli obecny trend się utrzyma, można się spodziewać trafności prognoz SKN Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future, w których inflacja w całym 2023 r. miałyby wynosić 11,3%. Komisja Europejska prognozuje obecnie średnią inflację za cały 2023 r. na poziomie 11,7%. Osłabienie popytu krajowego i spadek cen surowców będą wywierać presję na spadek cen. Niemniej czynniki takie jak rosnące koszty pracy (w I kwartale 2023 r. odnotowano rekordowe przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze prywatnym) zadziałają jako bodziec w drugą stronę. Kluczowa będzie również polityka dotycząca stóp procentowych zarówno NBP, jak i Europejskiego Banku Centralnego oraz w mniejszym stopniu Rezerwy Federalnej USA. W przypadku wygasania inflacji za granicą, można liczyć na obniżenie się dynamiki cen importowanych towarów. Póki co, Prezes NBP zapowiada możliwe obniżki stóp procentowych pod koniec bieżącego roku.



Wykres 2. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu kwartalnym r/r

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

PODSUMOWANIE

I kwartał 2023 r. przyniósł spodziewane obniżenie dynamiki wzrostu PKB. Pozytywie zaskoczyły wskaźniki dotyczące inwestycji, natomiast realne spożycie (szczególnie w sektorze gospodarstw domowych) ciągle spada wskutek wysokiej inflacji. Spadający poziom CPI jest warunkiem zasadniczym poprawy koniunktury. Wyniki w pierwszych miesiącach 2023 r. wskazują na długo wyczekiwany trend spadkowy, a I kwartał bieżącego roku był ostatnim z tak wysoką średnią inflacją.

Zdaniem SKN Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future dynamika Produktu Krajowego Brutto będzie wzrastać proporcjonalnie do zwiększenia się dochodów realnych oraz wzmocnienia się popytu zewnętrznego. I kwartał 2023 r. był najsłabszym okresem, jeśli chodzi o dynamikę wzrostu PKB. Poprawa w kolejnych okresach uwarunkowana jest dalszym, stopniowym zanikaniem obecnych napięć na rynkach finansowych. Dodatkowo SKN Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future przewiduje, iż spożycie prywatne w kolejnych kwartałach nieznacznie wzrośnie, przy czym stopa oszczędności gospodarstw domowych spadnie i prawdopodobnie zbliży się do poziomu sprzed pandemii, a następnie ustabilizuje się.

Zdaniem SKN Analiz i Prognozowania Gospodarczego 4Future bezrobocie po II, a przede wszystkim po III kwartale 2023 r. oscylować będzie na poziomie 5,2%. Na rynku pracy nie będzie brakowało wakatów, jak i chętnych do pracy. Spowodowane będzie to zaplanowaną, kolejną podwyżką minimalnego wynagrodzenia w lipcu 2023 r., która przyczyni się do poprawy warunków życia, wyrównując nieco siłę nabywczą względem wzrostu cen. Zyska na tej sytuacji przede wszystkim branża turystyczna oraz transportowa, w których należy spodziewać się ożywienia w najbliższym kwartale.

Zmiany w świecie podatków w zakresie ordynacji podatkowej i ustawy o KAS

Radosław Witczak*

W dodatku poświęconym zmianom w świecie podatków koncentrowano się na nowelizacjach dotyczących najważniejszych podatków takich jak: dochodowy (co było efektem wprowadzenia Polskiego Ładu) lub VAT. W ostatnich latach pominięte zostały zmiany w zakresie ordynacji podatkowej i ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1947 ze zm.) zwaną dalej ustawą o KAS. Było to spowodowane faktem braku rewolucyjnych zmian we wskazanych ustawach. Warto jednak zapoznać się z niektórymi zmianami wprowadzonymi do wymienionych powyżej aktów prawnych w ostatnim czasie.

Od 1 stycznia 2022 r. wprowadzono nową procedurę kontrolną do ustawy o KAS (por. art. 94k–94x ustawy o KAS) określoną jako nabycie sprawdzające. Istotą tej procedury jest sprawdzenie wywiązywania się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego w zakresie ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej oraz wydawania nabywcy paragonu fiskalnego (por. art. 94k–94x ustawy o KAS). Jednym z rodzajów oszustw podatkowych występujących w gospodarce jest, w przypadku sprzedaży osobom fizycznym, brak ewidencji takiej transakcji w kasie fiskalnej oraz niewystawienie odpowiedniego paragonu. Dotychczas organy podatkowe chcąc przeciwdziałać takim praktykom mogły przeprowadzić kontrolę podatkową lub celno-skarbową jedynie wysyłając swoich pracowników *incognito*, którzy musieli czekać do momentu zawarcia transakcji przez sprzedającego innej osobie. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości pracownicy mogli ujawnić się i rozpocząć kontrolę. Procedura taka wymagała jednak oczekiwania na zakup przez innych klientów. W praktyce zdarzały się zakupy dokonywane przez pracowników organów podatkowych za własne środki, a w razie braku zaewidencjonowania takiej transakcji za pomocą kasy fiskalnej wszczynano kontrolę podatkową za okazaniem legitymacji służbowej. Niemniej takie postępowanie mogło budzić wątpliwości czy jest zgodne z prawem.

Nabycie sprawdzające ma ułatwić kontrolę we wskazanych przypadkach. Przeprowadzane może być przez pracowników urzędów skarbowych lub urzędów

* Doktor, Instytut Finansów, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki.

celno-skarbowych. Kontroli podlegają podatnicy, jak i ich pracownicy odpowiedzialni za ewidencje sprzedaży. W ramach nabycia sprawdzającego pracownicy wskazanych organów podatkowych mogą *incognito* dokonać zakupu towarów lub usług. Środki wydatkowane na zakup towarów lub usług finansowych pochodzą ze skarbu państwa. Po dokonaniu zakupu pracownicy mają obowiązek ujawnić się, okazując legitymacje oraz stałe upoważnienie do przeprowadzania kontroli. Jeśli sprzedaż została prawidłowo zaewidencjonowana to sporządzona zostaje notatka. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości sporządza się protokół z nabycia. Przepisy wskazują, co do zasady, że nabyty towar jest zwracany sprzedawcy. Regulacje przewidują także sytuacje kiedy nabyty towar nie może zostać zwrócony (por. art. 94k–94x ustawy o KAS).

Jedną ze zmian w przepisach ordynacji podatkowej jest wprowadzenie w maju 2023 r. regulacji związanych z odpowiedzialnością fundacji rodzinnej za zaległości podatkowej jej fundatora powstałe przed ustanowieniem fundacji rodzinnej. Zakres odpowiedzialności fundacji rodzinnej jest ograniczony do wartości majątku wniesionego przez fundatora do fundacji rodzinnej. Zasady te dotyczą także fundacji rodzinnej w organizacji. Zatem do grupy tzw. osób trzecich mogących być zobowiązanymi do zapłaty cudzych podatków dołączono fundację rodzinną (por. art. 117e ordynacji podatkowej).

W marcu 2023 r. wprowadzono obowiązek dla notariuszy, który polega na przesyłaniu elektronicznie do ministerstwa finansów informacji dotyczących m.in. czynności cywilnoprawnych wskazanych w podatku od czynności cywilnoprawnych oraz czynności prawnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (por. art. 84a ordynacji podatkowej). Wydaje się, że regulacja ta dotyczy bardzo wąskiego grona bezpośrednich jej odbiorców czyli notariuszy. Jednakże jej skutki w zakresie zwiększenia danych użytkiwanych przez organy administracji skarbowej są znacznie szersze. Organom podatkowym może być łatwiej ustalić transakcje w związku, z którymi podatnicy niewłaściwie wywiązują się ze swoich obowiązków podatkowych.

Koniunktura w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych

Artur Zimny*

Wyniki polskich przedsiębiorstw niefinansowych w I kwartale 2023 r. są raczej pesymistyczne. Widać w nich kontynuację negatywnych zjawisk z IV kwartału 2022 r. Wprawdzie przychody z całokształtu działalności nominalnie wzrosły w ostatnim kwartale zeszłego roku do rekordowej wartości prawie 1,4 bln PLN, a w I kwartale bieżącego roku były one niewiele niższe to wysoka inflacja mocno koryguje te liczby. Realna dynamika przychodów spadła w zasadzie do zera – w IV kwartale 2022 r. ich wartość była (po uwzględnieniu inflacji) o 0,4% niższa niż w analogicznym kwartale rok wcześniej, a w I kwartale 2023 r. była wyższa niż rok wcześniej o zaledwie 0,8%. Warto przypomnieć, że jeszcze w roku 2021 i pierwszej połowie 2022 r. dynamika ta oscylowała wokół wartości 20%. Niekorzystną tendencję potwierdzają dane o dynamice PKB, która (po uwzględnieniu sezonowości i inflacji) z poziomu ok. 10% w okresie od II kwartału 2021 r. do I kwartału 2022 r. spadła w zasadzie do zera: wskaźnik wyniósł 0,6% w ostatnim kwartale 2022 r. i wartość bliską 0 w I kwartale 2023 r. Jeszcze gorsze dane charakteryzują wynik finansowy netto przedsiębiorstw – jego dynamika już trzeci kwartał z rzędu była ujemna (kilkunastoprocentowa), w I kwartale 2023 r. wynik finansowy polskich firm był realnie o blisko 15% niższy niż rok wcześniej.

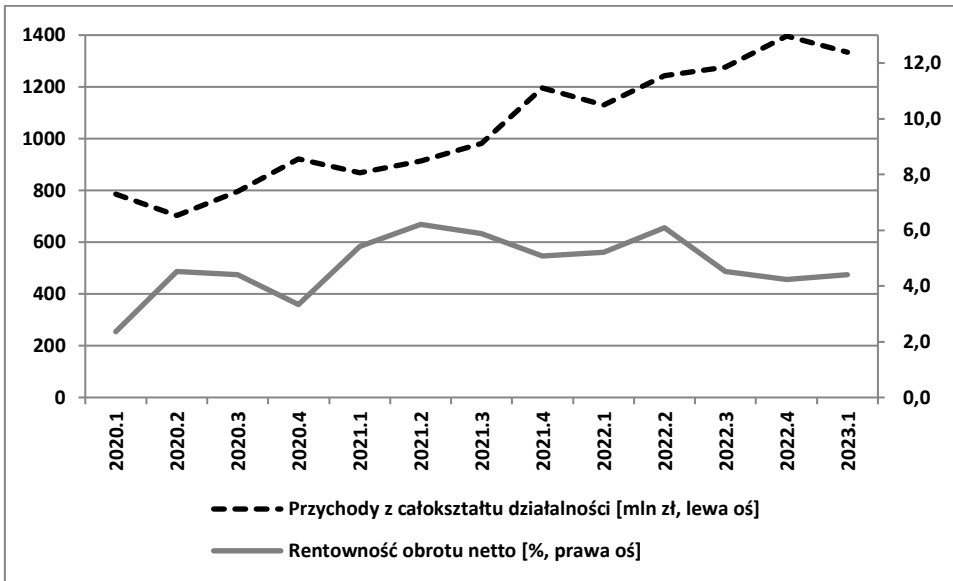
W zakresie gospodarki aktywami obrotowymi można zaobserwować trendy rozbieżne, ale ogółem też raczej negatywne. Cykl rotacji zapasów od ponad roku coraz bardziej się wydłuża (za ostatnie cztery kwartały wyniósł on średnio prawie 38 dni, podczas gdy w 2021 r. wynosił on mniej niż 36 dni, a w 2017 mniej niż 34 dni). Może to sugerować słabnący popyt na towary i produkty, co współgra z danymi o realnej dynamice sprzedaży. Z kolei cykl inkasa należności ulega znacznemu skróceniu, za ostatnie cztery kwartały wyniósł on średnio 38 dni, podczas gdy jego typowa wartość przed rokiem 2021, w którym zaczęły się te spadki, to ok. 44 dni. Sugeruje to wzmożone działania windykacyjne i/lub wzrost ostrożności w polityce kredytowania odbiorców. Jednakże przełożenie tych działań na wskaźniki płynności są niejednoznaczne, ponieważ o ile płynność II stopnia (pokrycie zobowiązań krótkoterminowych należnościami i inwestycjami krótkoterminowymi, w tym gotówką) w ostatnim okresie ponownie się poprawiła, wracając do poziomu sprzed roku (108%), to płynność I stopnia (≈gotówkowa) obniżyła się do 37,5%, choć 2 lata temu wartość ta przekraczała 44%.

* Doktor, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki.

W przypadku nakładów inwestycyjnych dostępne są dane za IV kwartał 2022 r. – nakłady ogółem wyniosły realnie o 3,2% więcej niż w analogicznym kwartale rok wcześniej i jest to wskaźnik bardzo umiarkowany, typowy dla ostatnich kilku kwartałów. Po silnym ograniczeniu inwestycji w pandemicznym roku 2020 i pewnym powiewie nadziei w podwyższonej dynamice tych nakładów na początku 2021 r. tempo ich przyrostu ustabilizowało się na skromnym, ale dodatnim (realnie) poziomie notowanym w 2022 r. Brak danych nie pozwala jednak sprawdzić, czy dynamika ta nie osłabła ponownie wskutek negatywnych trendów w zakresie sprzedaży, wyniku finansowego i zasobów gotówki, a wydaje się to bardzo prawdopodobne.

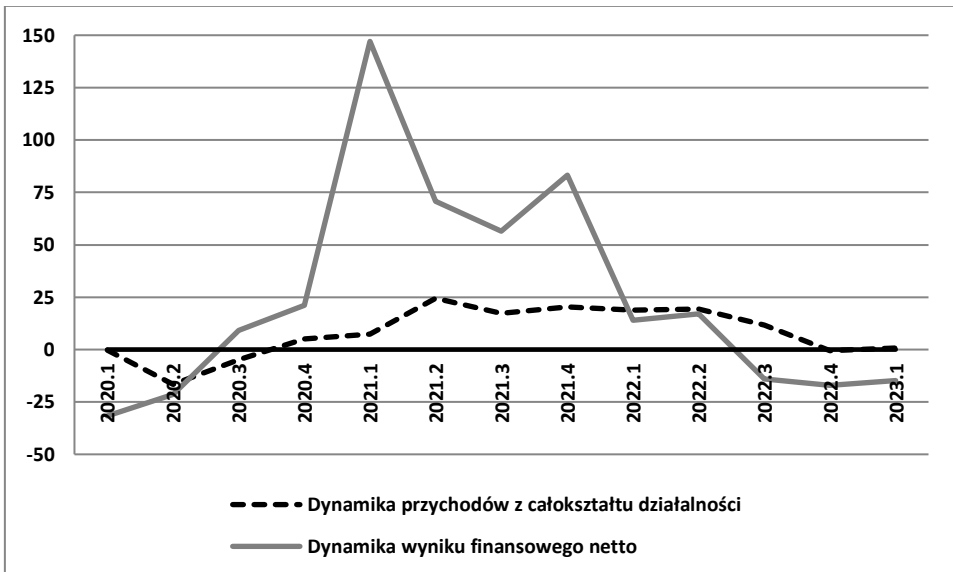
Wśród poszczególnych branż wysoką zyskowością wyróżnia się budownictwo, utrzymując już szósty kwartał z rzędu wskaźnik rentowności obrotu najwyższy spośród 5 głównych branż (za ostatnie cztery kwartały wyniósł on 7%), choć dynamika przychodów tej branży w IV kwartale 2022 r. była ujemna, podobnie jak dynamika inwestycji. Najwyższą dynamikę przychodów w I kwartale 2023 r. wykazała energetyka, która ponadto w IV kwartale 2022 r. odnotowała (wreszcie!) dodatnią realną dynamikę inwestycji. Silny interwencjonizm państwa w zakresie cen energii mocno ogranicza zyskowość tej branży, w wyniku czego obniżyła się ona drastycznie – wskaźnik rentowności obrotu netto za ostatnie cztery kwartały spadł do mniej niż 4%. Przemysł i transport w I kwartale 2023 r. charakteryzują umiarkowane parametry, a handel, tradycyjnie, wykazuje najniższą rentowność i płynność.

Co do danych prognostycznych, to wskaźnik PMI już od roku pozostaje poniżej wartości 50, co oznacza, że liczba przewidywań pesymistycznych jest większa od optymistycznych. W ciągu ostatnich 5 miesięcy wartość wskaźnika nieznacznie się waha, nie wykazując ani wyraźnego trendu wzrostowego, ani spadkowego, co jednak nie oznacza stabilności, lecz nadal utrzymującą się podobną przewagę prognoz złych nad dobrymi. W kontrze do tych czarnych prognoz stoi wykres notowań WIGu (wykres nr 6), który jest w wyraźnym trendzie wzrostowym. Czyżby inwestorzy dyskutowali już optymizm, jaki wiąże z wynikiem jesiennych wyborów?



Wykres 3. Kwartalne wyniki przedsiębiorstw niefinansowych (w mln PLN), ceny bieżące

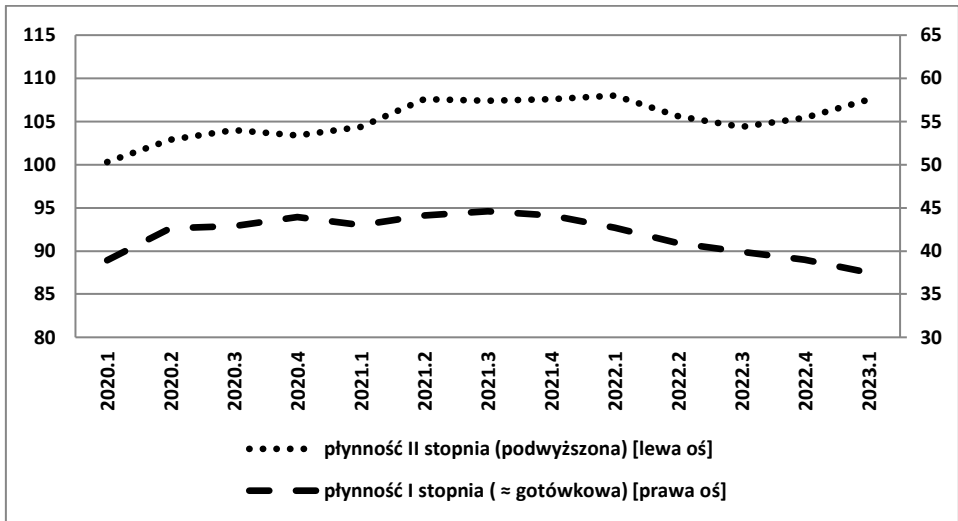
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.



Wykres 2. Dynamika wyników kwartalnych (zmiana w % w stosunku do analogicznego kwartału roku poprzedniego), urealniona o wskaźnik CPI

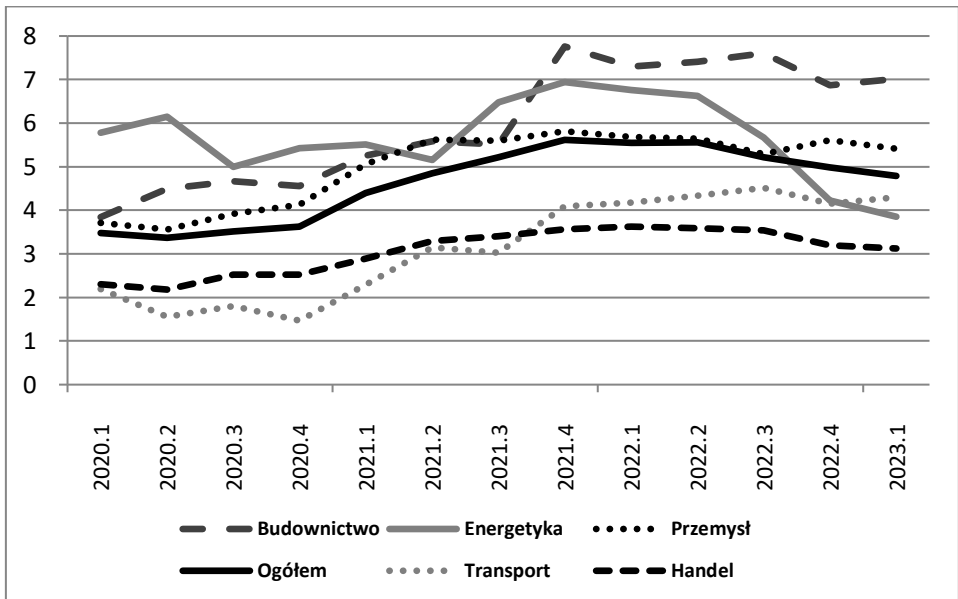
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

DODATEK KWARTALNY



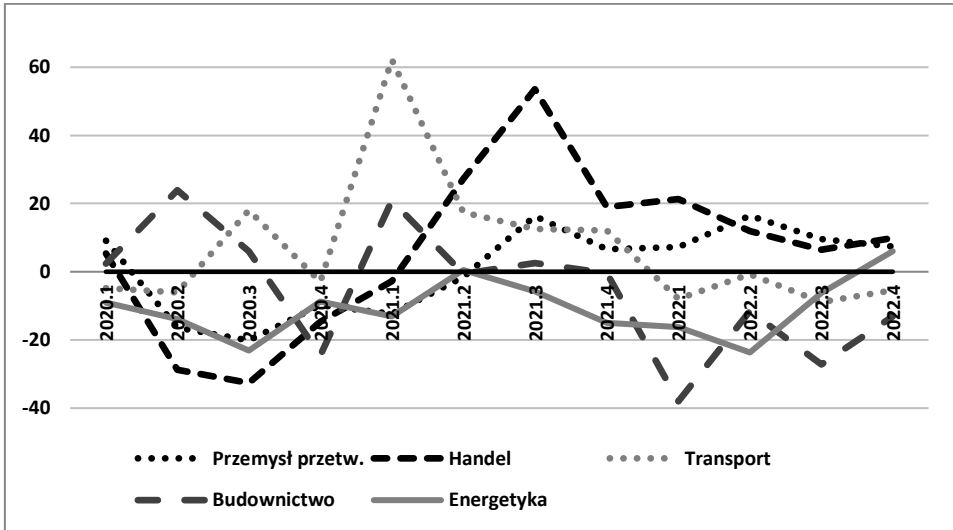
Wykres 3. Wskaźniki płynności przedsiębiorstw niefinansowych (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.



Wykres 4. Rentowność obrotu netto za ostatnie cztery kwartały (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.



Wykres 5. Dynamika realna nakładów inwestycyjnych (zmiana w % w stosunku do analogicznego kwartału roku poprzedniego, urealniona o wskaźnik CPI)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.



Wykres 6. Notowania indeksu WIG w okresie ostatnich 12 miesięcy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych – stooq.pl.